

КОГАТО ГОСПОД БЕШЕ БЪЛГАРИН

© Филип Друмчев, *автор*
© Дамян Дамянов, *дизайнер на корицата*
© Rick Stewart/ Getty Images, *снимка на корицата*

© Сиела Норма АД

София • 2021

ISBN: 978-954-28-3684-1

Филип Друмчев

КОГАТО
ГОСПОД
БЕШЕ
БЪЛГАРИН

 ciela

СЪДЪРЖАНИЕ

ПРЕДГОВОР	7
ГЛАВА I. „СМЕЙ СЕ, СМЕЙ, УВЕК СЕ СМЕЙ“	9
ГЛАВА II. ХАОС И ОФИЦИАЛНИ „КОНТРОЛИ“	12
ГЛАВА III. ТРИ ГОЛА ЗА 30 МИНУТИ	23
ГЛАВА IV. ФРАНЦИЯ, ЗДРАВЕЙ!	32
ГЛАВА V. ДВЕ НАПРЕД, ЕДНА НАЗАД	44
ГЛАВА VI. ОТ „ПРОЛЕТНИЯ ХЪЛМ“ КЪМ АМЕРИКА	52
ГЛАВА VII. ВИЕНСКИ ТРУС И ПЪРВИ БОЙКОТИ.....	62
ГЛАВА VIII. НАЙ-ШУМНАТА ПРЕСКОНФЕРЕНЦИЯ, НАЙ-ТИХАТА ПОБЕДА	72
ГЛАВА IX. НОЖЪТ ОПИРА ДО КОКАЛА	78
ГЛАВА X. ОЩЕ ЕДНА ЗАГУБЕНА ТОЧКА	86
ГЛАВА XI. СВЕТЛИНА В ТУНЕЛА И НОВИ СКАНДАЛИ	93
ГЛАВА XII. ЧУДОТО	100
ГЛАВА XIII. ТРЕСКА ЗА ЗЛАТО	115
ГЛАВА XIV. ТЕКСАСКО КЛАНЕ.....	125
ГЛАВА XV. НАЙ-ПОСЛЕ!.....	135
ГЛАВА XVI. БОЙ ПО АРЖЕНТИНА	144
ГЛАВА XVII. ТОЗИ ФАНТАСТИЧЕН БОБИ	155
ГЛАВА XVIII. НАЙ!	167
ГЛАВА XIX. БЯХМЕ МНОГО БЛИЗО, СПРЯХА НИ... ..	183
ГЛАВА XX. ЧЕТВЪРТИТЕ В СВЕТА	195

Прегговор

Футболното лято на 1994 г. е там. В миналото. В спомените. Други времена бяха. Времена, в които записвахме мачове на видеокасети. Времена, в които пазехме вестникарски страници, колекционирахме снимки на отбори. Събирахме и плакати, автографи, албуми със стикери, дори „футболни“ кибрити. Така беше. Онези, първите албуми си бяха нещо като 90-арска Уикипедия – къде иначе можеше да видиш колко е висок, колко тежи и къде е роден Фернандо Редондо например. Попивахме. Изпод пращата 1994 г. надничат много страст, емоция, жар. И много романтика. Следващите страници ще опитат да ви разкажат историята на най-големия успех в българския футбол, връщайки ви в онези години. Нещо като машина на времето. Един фантастичен разказ по действителни събития. Приятно четене!

Авторът

ГЛАВА I

„СМЕЙ СЕ, СМЕЙ, УВЕК СЕ СМЕЙ“

Световното първенство по футбол САЩ'94 стъпва официално на сцената на 8 декември 1991 г. На лъскава церемония с много звезди в една от най-известните зали на планетата – „Медисън Скуеър Гардън“ в Ню Йорк, е теглен жребият за квалификационната надпревара за мондиала. Това е вечерта, в която съдбата праща България в група с Франция, Австрия, Швеция, Финландия и Израел. Кой тогава да предположи, че два отбора от тази компания ще достигнат до предпоследния мач на финалите. Водещ на събитието в „Гардън“ е именитата телевизионна актриса Барбара Идън, подкрепена от самия Джеймс Бонд – Роджър Мур. На германската легенда Франц Бекенбауер се пада честта да определи групите в европейската зона.

Тимът на Димитър Пенев е в четвърта урна и поне на пръв поглед не вади късмет относно водача на групата – Франция. По това време „петлите“ на Мишел Платини са хит на Стария континент, като тъкмо са се класирали за европейското първенство идното лято с осем победи от осем мача. Заради силните игри на французите авторитетното списание „Уърлд Сокър“ определя Платини за най-добър треньор в света за 1991 г. Ръката на Кайзер Франц обаче ни носи сполука при втората урна, откъдето към нашата група се присъединяват австрийците. Антон Полстер и компания са далеч по-добър вариант пред Рууд Гулит и останалите нидерландски асове, които дебнат от втора пози-

ция на жребия. На „лалетата“ се натрисат англичаните, които в крайна сметка пропускат световното. От българска страна на церемонията в Ню Йорк присъстват селекционерът Пенев и президентът на Българския футболен съюз Димитър Ларгов. И двамата обаче са пестеливи откъм мнения при завръщането от Америка. Жребият е излъчен у нас в пряко предаване по телевизията.

Всъщност навръх студентския празник на родния зрител е предложена паметна спортна програма. В студио 4 на Българската телевизия пред малка маса и разпилени листове хартия се обсъжда разпалено картината, идваща от „Медисън Скуеър Гардън“. Гости на водещия Никола Ексеров са доайенът на вестник „Спорт“ Спас Тодоров, енциклопедистът от седмичника „Футбол“ Румен Пайташев, шефът на спортния отдел на телевизията Николай Колев и националът Наско Сираков. В мрачното студио капитанът на „Левски“ изглежда леко семпло между костюмираните баджанаци Колев и Тодоров – брадясал, с характерната обеща на ухото, зелено-кафява риза и вълнена жилетка. До Ексеров пък на пост е младият репортер Петър Василев, пред когото лежат небрежно две-три телефонни слушалки. Задачата на Петела е да проведе международен разговор с Каталуния, откъдето своето мнение за жребия трябва да даде звездата на „Барселона“ Христо Стоичков. Става забавно, когато при изтеглянето на листчето с името на Фарьорските острови преводът в ефир ражда страната „Островите Фароу“.

Жребият е хвърлен и идва времето за заключителни коментари. „Мисля си, че в момента в Ню Йорк Димитър Пенев не може да си мисли нищо друго освен това, че сме в лека група. Жребият можеше да бъде много, много по-тежък“, казва Мичмана. Спас Тодоров е още по-категоричен: „Няма какво да се лъжем – групата ни е лесна“. Мнението на Наско Сираков обаче е коренно различно: „В момента Франция е най-силният отбор в Европа, паднахме се в трудна група“. Пайташев внася баланс на масичката: „Групата е равностойна. Имаме победи над всички в исторически план“. Няколко минути опитите за свързване със Стоичков са неуспешни и така студиото е закрито, без да се чуе думата на нападателя.

По-късно Ицо се включва по Втора програма, където споделя: „За пореден път се убеждавам, че Господ е с нас. В тази група не би трябвало да имаме проблем за едно от първите две места. Притесняват ме само французите, другите не ги броя. Каква ми е цената ли? В Испания казват, че струвам поне \$10 милиона. Надявам се след две години да се поздравим с класиране за Щатите. Дано направим това, което нашите батковци направиха преди шест години, когато се класираха за Мексико“.

В този момент Стоичков няма и бегла представа през колко перипетии ще премине заедно със съотборниците си, докато излетят към американския континент от аерогара „София“. Веднага след жребия е излъчено култово интервю с Камата в „Маратон“. Голмайсторът на „Барса“ е седнал до Росица Кирилова на базата в Панчарево. По това време чаровната изпълнителка на „Боса по асфалта“, която е завършила журналистика и чийто критичен анализ „Рикошетът на гръмотевиците“ във вестник „Септемврийче“ се коментира с години от метъл феновете, има своя рубрика в емблематичното предаване на Сашо Диков. Стоичков е помолен от Роси да изпее нещо и се спира на рефрен от парче на своя голям любимец Мирослав Илич, с когото се познава още от времето, когато къса мрежи с фланелката на ЦСКА. Когато живее в столичния квартал „Младост“, футболистът си прави специални видеокасети – подбрани негови голове, монтирани между известни песни на Краля на сръбското. „Смей се, смей, увек се смей“, изстрелва с усмивка Христо. Смей се, смей, винаги се смей – в превод от сръбски език. Накрая Роси Кирилова го пита какво ще пожелае на студентите за празника. Отговорът гласи: „Да се веселят и да не мислят за изпити“. Така с песен и усмивка е даден старт на дългия път до Мондиал’94. След две години и половина всичко завършва с песни, усмивки и бронзови медали.